

सत्यमेव जयते

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण

प्राधिकृत प्रकाशन

गुरुवार, मे १९, २००५/वैशाख २९, शके १९२७

स्वतंत्र संकलन म्हणून फाईल करण्यासाठी या भागाला वेगळे पृष्ठ क्रमांक दिले आहेत.

भाग चार

महाराष्ट्र विधानमंडळाचे अधिनियम व राज्यपालांनी प्रख्यापित केलेले अध्यादेश व केलेले विनियम

अनुक्रमणिका

सन २००५ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २५.—मुंबई कुळवहिवाट व शेतजमीन अधिनियम, १९४८, हैदराबाद कुळवहिवाट व शेतजमीन अधिनियम, १९५० व मुंबई कुळवहिवाट व शेतजमीन (विदर्भ प्रदेश) अधिनियम, १९५८ यांत आणखी सुधारणा करण्याकरिता अधिनियम.

पृष्ठे

३८१-३

दिनांक १७ मे २००५ रोजी राज्यपालांनी संमती दिलेला महाराष्ट्र विधानमंडळाचा पुढील अधिनियम माहित याद्वारे, प्रसिद्ध करण्यात येत आहे.

अ. मा. शिंदेकर,

सचिव,

महाराष्ट्र शासन, विधी व न्याय विभाग

सन २००५ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २५.

(मा. राज्यपालांची संमती मिळाल्यानंतर “महाराष्ट्र शासन राजपत्रात” दिनांक १९ मे २००५ रोजी प्रथम प्रसिद्ध केलेला अधिनियम.)

मुंबई कुळवहिवाट व शेतजमीन अधिनियम, १९४८, हैदराबाद कुळवहिवाट व शेतजमीन अधिनियम, १९५० व मुंबई कुळवहिवाट व शेतजमीन (विदर्भ प्रदेश) अधिनियम, १९५८ यांत आणखी सुधारणा करण्याकरिता अधिनियम.

२००४ चा महा.

ज्याअर्थी, महाराष्ट्राच्या राज्यपालांनी, दिनांक १७ मे २००४ रोजी महाराष्ट्र कुळवहिवाट व शेतजमीन

अध्या.११. कायदे (सुधारणा) अध्यादेश, २००४ हा प्रख्यापित केला होता ;

भाग चार—७१

(३८१)

[किंमत : रुपये ९.००]

आणि ज्याअर्थी, दिनांक २४ मे २००४ रोजी राज्य विधानमंडळाचे अधिवेशन पुन्हा भरल्यानंतर, उक्त अध्यादेश राज्य विधानमंडळाच्या दोन्ही सभागृहांसमोर मांडण्यात आला होता आणि उक्त अध्यादेशाचे राज्य विधानमंडळाच्या अधिनियमात रूपांतर करण्यासाठी, दिनांक २८ मे २००४ रोजी, सन २००४ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ८ हे विधेयक देखील महाराष्ट्र विधानसभेमध्ये मांडण्यात आले होते. तथापि, दिनांक ११ जून २००४ रोजी, राज्य विधानमंडळाच्या अधिवेशनाची सत्रसमाप्ती झाल्याने, उक्त विधेयक संमत होऊ शकले नाही ;

आणि ज्याअर्थी, भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद २१३(२)(क) द्वारे तरतूद केल्याप्रमाणे, उक्त अध्यादेश, राज्य विधानमंडळाचे पुन्हा अधिवेशन भरल्याच्या दिनांकापासून सहा आठवड्यांचा कालावधी समाप्त झाल्यावर म्हणजे, दिनांक ४ जुलै २००४ रोजी अंमलात असण्याचे बंद झाले असते ;

आणि ज्याअर्थी, उक्त अध्यादेशाच्या तरतुदींचे प्रवर्तन चालू ठेवणे इष्ट वाटले ;

आणि ज्याअर्थी, राज्य विधानमंडळाच्या दोन्ही सभागृहांचे अधिवेशन चालू नव्हते आणि यात यापुढे दिलेल्या प्रयोजनांकरिता, उक्त अध्यादेशाच्या तरतुदींचे प्रवर्तन चालू ठेवण्यासाठी, महाराष्ट्राच्या राज्यपालांनी तातडीने कार्यवाही करणे जीमुळे आवश्यक व्हावे अशी परिस्थिती अस्तित्वात असल्याबद्दल त्यांची खात्री पटली होती आणि म्हणून त्यांनी दिनांक ३ जुलै २००४ रोजी महाराष्ट्र कुळवहिवाट व शेतजमीन कायदे (सुधारणा व पुढे चालू ठेवणे) अध्यादेश, २००४ हा प्रख्यापित केला होता ;

आणि ज्याअर्थी, उक्त अध्यादेशाचे राज्य विधानमंडळाच्या अधिनियमात रूपांतर करणे इष्ट आहे; **त्याअर्थी**, आता भारतीय गणराज्याच्या पंचवन्न्या वर्षी, याद्वारे, पुढीलप्रमाणे अधिनियम करण्यात येत आहे :-

संक्षिप्त नाव व
प्रारंभ.

१. (१) या अधिनियमात, “महाराष्ट्र कुळवहिवाट व शेतजमीन कायदे (सुधारणा) अधिनियम, २००४” असे म्हणावे.

(२) अधिनियमात, अन्यथा तरतूद केली असेल त्या खेरीज करून तो, दिनांक १७ मे २००४ रोजी अंमलात आला असल्याचे मानण्यात येईल.

सन १९४८ चा
मुंबई अधिनियम
क्रमांक ६७
याच्या कलम ६३
एक-अ ची
सुधारणा.

२. मुंबई कुळवहिवाट व शेतजमीन अधिनियम, १९४८ (यात यापुढे ज्याचा निर्देश “मुंबई कुळवहिवाट अधिनियम” असा केला आहे) याच्या कलम ६३ एक-अ मध्ये,-

१९४८
चा मुंबई
६७.

(क) पोट-कलम (१) मधील,-

(एक) मुख्य खंडामधील, “खन्याखुन्या औद्योगिक वापरासाठी” या मजकुरानंतर “किंवा यथास्थिति, विशेष वसाहत प्रकल्पासाठी” हा मजकूर समाविष्ट करण्यात येईल;

(दोन) खंड (दोन) मध्ये, शेवटी “; किंवा” हा मजकूर जादा दाखल करण्यात येईल;

(तीन) खंड (दोन) नंतर, पुढील खंड समाविष्ट करण्यात येईल :-

“(तीन) एखाद्या विशेष वसाहत प्रकल्पाचा विकास करण्यासाठी खाजगी विकासकाने हाती घेतलेल्या क्षेत्रामध्ये स्थित असेल :” ;

(चार) दुसऱ्या परंतुकाऐवजी, पुढील परंतुके दाखल करण्यात येतील :-

“परंतु आणखी असे की, जमिनीची अशी खरेदी या शर्तीच्या अधीन असेल की, खरेदीच्या दिनांकापासून विनिर्दिष्ट केलेल्या एकूण पंधरा वर्षांच्या कालावधीत त्या जमिनीचा औद्योगिक

वापर करण्यात येईल आणि तसे न केल्यास, ज्या व्यक्तीकडून जमीन खरेदी केली होती त्या व्यक्तीला, मुळात ती जमीन तिने जितक्या किमतीला विकली होती तितक्याच किमतीला ती पुन्हा खरेदी करण्याचा हक्क असेल :

परंतु असेही की, जो खरेदीच्या दिनांकापासून पाच वर्षांपर्यंत त्या जमिनीचा खराखुरा औद्योगिक वापर करण्यात कसूर करील आणि जो, महाराष्ट्र कुळवहिवाट व शेतजमीन कायदे (सुधारणा) अधिनियम, २००४ अंमलात आल्याच्या दिनांकास अशा जमिनीचा खराखुरा औद्योगिक वापर न करता ती जमीन धारण करित असेल, अशा खरेदीदारास, पंधरा वर्षांच्या एकूण कालावधीपैकी उर्वरित कालावधीमध्ये त्या जमिनीचा खराखुरा औद्योगिक वापर करण्याची पुढील शतींवर अनुमती असेल :-

(अ) पोट-कलम (१) अन्वये खरेदी केलेली जमीन, विक्रेत्याने वर्ग-दोनमधील भोगवटादार म्हणून धारण केलेली असेल त्याबाबतीत, असा खरेदीदार-जमीनधारक, ती जमीन ज्या मूळ किमतीला खरेदी केली गेली त्या किमतीच्या ४८ टक्यांएवढी अतिरिक्त रक्कम आणि दरवर्षी बिगर-उपयोजन कर म्हणून, महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता, १९६६ अन्वये देय असलेल्या बिगर-कृषी कराच्या वार्षिक आकारणीच्या तीन पट इतकी रक्कम प्रदान करील ;

(ब) पोट-कलम (१) अन्वये खरेदी केलेली जमीन, विक्रेत्याने वर्ग-एकमधील भोगवटादार म्हणून धारण केलेली असेल त्याबाबतीत, असा खरेदीदार-जमीनधारक, दरवर्षी बिगर-उपयोजन कर म्हणून, महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता, १९६६ अन्वये देय असलेल्या बिगर-कृषी कराच्या वार्षिक आकारणीच्या तीन पट इतकी रक्कम प्रदान करील ;

परंतु असेही की, या पोट-कलमाच्या तरतुदी, भारत सरकारने पर्यावरण-संवर्धनशील क्षेत्र (Eco-sensitive Zone) म्हणून अधिसूचित केलेल्या क्षेत्रांना लागू असणार नाहीत ;

(ख) पोट-कलम (२) मधील, “ खरेदी किमतीच्या दोन टक्यांइतकी रक्कम ” या मजकुराएवजी “ खऱ्याखुऱ्या औद्योगिक वापरासाठी करावयाच्या जमीन खरेदीच्या बाबतीत खरेदी किमतीच्या दोन टक्यांइतकी रक्कम आणि विशेष वसाहत प्रकल्पासाठी करावयाच्या जमीन खरेदीच्या बाबतीत खरेदी किमतीच्या पन्नास टक्यांइतकी रक्कम ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल ;

(ग) पोट-कलम (३) मध्ये, “ खऱ्याखुऱ्या औद्योगिक वापरासाठी ” या मजकुरानंतर, “ किंवा यथास्थिति, विशेष वसाहत प्रकल्पासाठी ” हा मजकूर समाविष्ट करण्यात येईल ;

(घ) स्पष्टीकरणामध्ये,-

(एक) परिच्छेद (अ) मध्ये, “ औद्योगिक व्यवसाय किंवा उपक्रम ” या मजकुरानंतर “ किंवा राज्य शासनाने, पर्यटन स्थळ किंवा गिरिस्थान म्हणून अधिसूचित केलेल्या क्षेत्रातील पर्यटनाचा उपक्रम ” हा मजकूर समाविष्ट करण्यात येईल, आणि तो, दिनांक १ जुलै २००० पासून समाविष्ट केला असल्याचे मानण्यात येईल ;

(दोन) खंड (अ) नंतर, पुढील खंड समाविष्ट करण्यात येईल :—

“(अअ) “विशेष वसाहत प्रकल्प” याचा अर्थ, महाराष्ट्र प्रादेशिक नियोजन व नगररचना अधिनियम, १९६६ याच्या तरतुदीन्वये शासनाने विशेष वसाहतीच्या विकासासाठी केलेल्या विनियमांखालील एक किंवा अनेक विशेष वसाहत प्रकल्प, असा आहे.”

१९६६

चा महा.

३७.

१९५०

चा

हैदराबाद

२९.

सन १९५० चा

हैदराबाद

अधिनियम

क्रमांक २५

याच्या

४७अ ची

सुधारणा.

३. हैदराबाद कुळवहिवाट व शेतजमीन अधिनियम, १९५० (यात यापुढे ज्याचा निर्देश “हैदराबाद कुळवहिवाट अधिनियम” असा केला आहे) याच्या कलम ४७अ मध्ये :—

(क) पोट-कलम (५) मधील,—

(एक) मुख्य खंडामधील, “खऱ्याखुऱ्या औद्योगिक वापरासाठी” या मजकुरानंतर “किंवा यथास्थिति, विशेष वसाहत प्रकल्पासाठी” हा मजकूर समाविष्ट करण्यात येईल ;

(दोन) खंड (दोन) मध्ये, शेवटी “किंवा” हा मजकूर जादा दाखल करण्यात येईल ;

(तीन) खंड (दोन) नंतर, पुढील खंड समाविष्ट करण्यात येईल :—

“(तीन) एखाद्या विशेष वसाहत प्रकल्पाचा विकास करण्यासाठी खाजगी विकासकाने हाती घेतलेल्या क्षेत्रामध्ये स्थित असेल :”

(चार) दुसऱ्या परंतुकाऐवजी पुढील परंतुके दाखल करण्यात येतील :—

परंतु आणखी असे की, जमिनीची अशी खरेदी या शर्तीच्या अधिन असेल की, खरेदीच्या दिनांकापासून विनिर्दिष्ट केलेल्या पंधरा वर्षांच्या एकूण कालावधीत त्या जमिनीचा औद्योगिक वापर करण्यात येईल आणि तसे न केल्यास, ज्या व्यक्तीकडून जमीन खरेदी केली होती त्या व्यक्तीला, मुळात ती जमीन तिने जितक्या किंमतीला विकली होती तितक्याच किंमतीला ती पुन्हा खरेदी करण्याचा हक्क असेल :

परंतु असेही की, जो खरेदीच्या दिनांकापासून पाच वर्षांपर्यंत त्या जमिनीचा खराखुरा औद्योगिक वापर करण्यात कसूर करील आणि जो, महाराष्ट्र कुळवहिवाट व शेतजमीन कायदे (सुधारणा) अधिनियम, २००४ अंमलात आल्याच्या दिनांकास अशा जमिनीचा खराखुरा औद्योगिक वापर न करता ती जमीन धारण करीत असेल, अशा खरेदीदारास, पंधरा वर्षांच्या एकूण कालावधीपैकी उर्वरित कालावधीमध्ये त्या जमिनीचा खराखुरा औद्योगिक वापर करण्याची पुढील शर्तीवर अनुमती असेल :—

२००५

चा महा.

२५.

(अ) पोट-कलम (५) अन्वये खरेदी केलेली जमीन, विकल्याने वर्ग-दोनमधील भोगवटादार म्हणून धारण केलेली असेल त्याबाबतीत, असा खरेदीदार-जमीनधारक, ती जमीन ज्या मुळ किंमतीला खरेदी केली गेली त्या किंमतीच्या ४८ टक्क्यांएवढी अतिरिक्त रक्कम आणि दरवर्षी बिगर-उपयोजन कर म्हणून, महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता, १९६६ अन्वये देय असलेल्या बिगर-कृषी कराच्या वार्षिक आकारणीच्या तीन पट इतकी रक्कम प्रदान करील ;

१९६६

चा महा.

४९.

727
364
91
111

१९६६
चा महा.
४९.

(ब) पोट-कलम (१) अन्वये खरेदी केलेली जमीन, विक्रेत्याने वर्ग-एकमधील भोगवटादार म्हणून धारण केलेली असेल त्याबाबतीत, असा खरेदीदार-जमीनधारक दरवर्षी बिगर-उपयोजन कर म्हणून, महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता, १९६६ अन्वये देय असलेल्या बिगर-कृषी कराच्या वार्षिक आकारणीच्या तीन पट इतकी रक्कम प्रदान करील :

परंतु असेही की, या पोट-कलमाच्या तरतुदी, भारत सरकारने पर्यावरण-संवेदनशील क्षेत्र (Eco-sensitive Zone) म्हणून अधिसूचित केलेल्या क्षेत्रांना लागू असणार नाहीत : ” ;

(ख) पोट-कलम (२) मधील, “ खरेदी किंमतीच्या दोन टक्क्यांइतकी रक्कम ” या मजकुराऐवजी “ खऱ्याखऱ्या औद्योगिक वापरासाठी करावयाच्या जमीन खरेदीच्या बाबतीत खरेदी किंमतीच्या दोन टक्क्यांइतकी रक्कम आणि विशेष वसाहत प्रकल्पासाठी करावयाच्या जमीन खरेदीच्या बाबतीत खरेदी किंमतीच्या पन्नास टक्क्यांइतकी रक्कम ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल ;

(ग) पोट-कलम (३) मध्ये, “ खऱ्याखऱ्या औद्योगिक वापरासाठी ” या मजकुरानंतर, “ किंवा यथास्थिति, विशेष वसाहत प्रकल्पासाठी ” हा मजकूर समाविष्ट करण्यात येईल ;

(घ) स्पष्टीकरणामध्ये,—

(एक) परिच्छेद (अ) मध्ये, “ औद्योगिक व्यवसाय किंवा उपक्रम ” या मजकुरानंतर “ किंवा राज्य शासनाने, पर्यटन स्थळ किंवा गिरिस्थान म्हणून अधिसूचित केलेल्या क्षेत्रातील पर्यटनाचा उपक्रम ” हा मजकूर समाविष्ट करण्यात येईल, आणि तो, दिनांक १ जुलै २००० पासून समाविष्ट केला असल्याचे मानण्यात येईल ;

(दोन) खंड (अ) नंतर, पुढील खंड समाविष्ट करण्यात येईल :—

“(अअ) “ विशेष वसाहत प्रकल्प ” याचा अर्थ, महाराष्ट्र प्रादेशिक नियोजन व नगररचना अधिनियम, १९६६ याच्या तरतुदीन्वये शासनाने विशेष वसाहतीच्या विकासासाठी केलेल्या विनियमांखालील एक किंवा अनेक विशेष वसाहत प्रकल्प, असा आहे. ” .

१९६६
चा महा.
३७.

१९५८
चा मुंबई
९९.

४. मुंबई कुळवहिवाट व शेतजमीन (विदर्भ प्रदेश) अधिनियम, १९५८ (यात यापुढे ज्याचा निर्देश “ विदर्भ कुळवहिवाट अधिनियम ” असा केला आहे) याच्या कलम ८९अ मध्ये,—

सन १९५८ चा
मुंबई अधिनियम
क्रमांक ९९
याच्या कलम
८९अ ची
सुधारणा.

(क) पोट-कलम (१) मधील,—

(एक) मुख्य खंडामधील, “ खऱ्याखऱ्या औद्योगिक वापरासाठी ” या मजकुरानंतर “ किंवा यथास्थिति, विशेष वसाहत प्रकल्पासाठी ” हा मजकूर समाविष्ट करण्यात येईल ;

(दोन) खंड (दोन) मध्ये, शेवटी “ : किंवा ” हा मजकूर जादा दाखल करण्यात येईल ;

(तीन) खंड (दोन) नंतर, पुढील खंड समाविष्ट करण्यात येईल :—

“(तीन) एखाद्या विशेष वसाहत प्रकल्पाचा विकास करण्यासाठी खाजगी विकासकाने हाती घेतलेल्या क्षेत्रामध्ये स्थित असेल : ” ;

(चार) दुसऱ्या परंतुकाऐवजी, पुढील परंतुके दाखल करण्यात येतील :—

“ परंतु आणखी असे की, जमिनीची अशी खरेदी या शर्तीच्या अधीन असेल की, खरेदीच्या दिनांकापासून विनिर्दिष्ट केलेल्या पंधरा वर्षांच्या एकूण कालावधीत त्या जमिनीचा औद्योगिक वापर करण्यात येईल आणि तसे न केल्यास, ज्या व्यक्तीकडून जमीन खरेदी केली होती त्या व्यक्तीला, मुळात ती जमीन तिने जितक्या किमतीला विकली होती तितक्याच किमतीला ती पुन्हा खरेदी करण्याचा हक्क असेल ;

परंतु असेही की, जो खरेदीच्या दिनांकापासून पाच वर्षांपर्यंत त्या जमिनीचा खराखुरा औद्योगिक वापर करण्यात कसूर करील आणि जो, महाराष्ट्र कुळवहिवाट व शेतजमीन कायदे (सुधारणा) अधिनियम, २००४ अंमलात आल्याच्या दिनांकास अशा जमिनीचा खराखुरा औद्योगिक वापर न करता ती जमीन धारण करीत असेल, अशा खरेदीदारास, पंधरा वर्षांच्या एकूण कालावधीपैकी उर्वरित कालावधीमध्ये त्या जमिनीचा खराखुरा औद्योगिक वापर करण्याची पुढील शर्तीवर अनुमती असेल :—

२००५
चा महा.
२५.

(अ) पोट-कलम (१) अन्वये खरेदी केलेली जमीन, विक्रेत्याने वर्ग-दोनमधील भोगवटदार म्हणून धारण केलेली असेल त्याबाबतीत, असा खरेदीदार-जमीनधारक, ती जमीन ज्या मूळ किमतीला खरेदी केली गेली त्या किमतीच्या ४८ टक्क्यांएवढी अतिरिक्त रक्कम आणि दरवर्षी बिगर-उपयोजन कर म्हणून, महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता, १९६६ अन्वये देय असलेल्या बिगर-कृषी कराच्या वार्षिक आकारणीच्या तीन पट इतकी रक्कम प्रदान करील ;

१९६६
चा महा.
४९.

(ब) पोट-कलम (१) अन्वये खरेदी केलेली जमीन, विक्रेत्याने वर्ग-एकमधील भोगवटादार म्हणून धारण केलेली असेल त्याबाबतीत, असा खरेदीदार-जमीनधारक दरवर्षी बिगर-उपयोजन कर म्हणून, महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता, १९६६ अन्वये देय असलेल्या बिगर-कृषी कराच्या वार्षिक आकारणीच्या तीन पट इतकी रक्कम प्रदान करील :

१९६६
चा महा.
४९.

परंतु असेही की, या पोट-कलमाच्या तरतुदी, भारत सरकारने पर्यावरण-संवेदनशील क्षेत्र (Eco-sensitive Zone) म्हणून अधिसूचित केलेल्या क्षेत्रांना लागू असणार नाहीत : ” ;

(ख) पोट-कलम (२) मधील, “ खरेदी किमतीच्या दोन टक्क्यांइतकी रक्कम ” या मजकुराऐवजी “ खऱ्याखुऱ्या औद्योगिक वापरासाठी करावयाच्या जमीन खरेदीच्या बाबतीत खरेदी किमतीच्या दोन टक्क्यांइतकी रक्कम आणि विशेष वसाहत प्रकल्पासाठी करावयाच्या जमीन खरेदीच्या बाबतीत खरेदी किमतीच्या पन्नास टक्क्यांइतकी रक्कम ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल ;

(ग) पोट-कलम (३) मध्ये, “ खऱ्याखुऱ्या औद्योगिक वापरासाठी ” या मजकुरानंतर, “ किंवा यथास्थिति, विशेष वसाहत प्रकल्पासाठी ” हा मजकूर समाविष्ट करण्यात येईल ;

(घ) स्पष्टीकरणामध्ये,—

(एक) परिच्छेद (अ) मध्ये, “ औद्योगिक व्यवसाय किंवा उपक्रम ” या मजकुरानंतर “ किंवा राज्य शासनाने, पर्यटन स्थळ किंवा गिरिस्थान म्हणून अधिसूचित केलेल्या क्षेत्रांतील पर्यटनाचा उपक्रम ” हा मजकूर समाविष्ट करण्यात येईल, आणि तो, दिनांक १ जुलै २००० पासून समाविष्ट करण्यात आला असल्याचे मानण्यात येईल ;

(दोन) खंड (अ) नंतर, पुढील खंड समाविष्ट करण्यात येईल :—

“(अअ) “विशेष वसाहत प्रकल्प” याचा अर्थ, महाराष्ट्र प्रादेशिक नियोजन व नगररचना अधिनियम, १९६६ याच्या तरतुदीन्वये शासनाने विशेष वसाहतीच्या विकासासाठी केलेल्या विनियमांखालील एक किंवा अनेक विशेष वसाहत प्रकल्प, असा आहे.”

५. (१) महाराष्ट्र कुळवहिवाट व शेतजमीन कायदे (सुधारणा व पुढे चालू ठेवणे) अध्यादेश, २००४, हा याद्वारे निरसित करण्यात येत आहे.

सन २००४ चा
महाराष्ट्र
अध्यादेश
क्रमांक १६
याचे निरसन
व व्यावृत्ती.

(२) असे निरसन झाले असले तरीही, उक्त अध्यादेशाद्वारे सुधारणा करण्यात आलेल्या, मुंबई कुळवहिवाट अधिनियम, हैदराबाद कुळवहिवाट अधिनियम किंवा विदर्भ कुळवहिवाट अधिनियम याअन्वये करण्यात आलेली कोणतीही गोष्ट किंवा कार्यवाही (काढण्यात आलेल्या कोणत्याही अधिसूचनेसह) ही, या अधिनियमाद्वारे सुधारणा करण्यात आलेल्या संबंधित अधिनियमांन्वये, यथास्थिति, करण्यात आलेली गोष्ट किंवा कार्यवाही किंवा काढण्यात आलेली अधिसूचना असल्याचे मानण्यात येईल.